

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 39. kalendářní týden, 25. 9. – 1. 10. 2022

COMMUNICABLE DISEASE THREATS REPORT, Week 39, 25 September – 1 October 2022

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-25-september-1-october-2022-week-39>

Seznam onemocnění uvedených v této aktualizaci:

- ✓ 1. Onemocnění covid-19 vyvolané virem SARS-CoV2 – mezinárodní situace (EU/EHP) – rok 2019 - 2022
- ✓ 2. Ebola – *Sudan ebolavirus* – Uganda 2022
- ✓ 3. Západonilská horečka – mezinárodní situace (svět) – monitoring sezóny 2022
- ✓ 4. Opičí neštovice – mezinárodní situace – 2022
- ✓ 5. Chikungunya a horečka Dengue – mezinárodní situace (svět) – monitoring světových epidemií
- ✓ 6. Chřipka A(H5N6) – mezinárodní situace – monitoring humánních případů
- ✓ 7. Chřipka A(H9N2) – mezinárodní situace (svět) – monitoring humánních případů
- ✓ 8. Chřipka A(H10N3) – Čína – 2021
- ✓ 9. Lidské případy onemocnění variantním virem prasečí chřipky A(H1N1) – mezinárodní situace - 2022
- ✓ 10. Lidské případy onemocnění variantním virem prasečí chřipky A(H1N2) – mezinárodní situace – 2022
- ✓ 11. Falešně negativní výsledky testů PCR používaných k diagnostice opičích neštovic
- ✓ 12. Šíření kmenů viru hepatitidy A genotypu IB v několika zemích EU a Spojeném království
- ✓ 13. Ebola – North Kivu, Demokratická republika Kongo (15. epidemie) – 2022

1. Onemocnění covid-19 vyvolané virem SARS-CoV-2 – mezinárodní situace (EU/EHP) – rok 2019 - 2022

Souhrn:

Na konci 38. týdne 2022 (týden končící 25. zářím) vzrostl v zemích EU/EHP počet případů s onemocněním covid-19 mezi osobami 65+ o 9 % ve srovnání s předchozím týdnem, což je způsobeno nedávným nárůstem případů ve 14 z 26 zemí. Nárůst hlášení případů covid-19 (pro všechny věkové skupiny) v EU/EHP byl zaznamenán již dva po sobě jdoucí týdny, přičemž rostoucí trend hlásilo 15 zemí. Jde o první nárůst těchto ukazatelů pozorovaný v EU/EHP od poslední vlny epidemie variantou viru BA.5.

Celková smrtnost na covid-19 v EU/EHP klesla o 20 % a dostala se na 3,9 % pandemického maxima, je součástí osmitýdenního klesajícího trendu. Ve 38. týdně bylo hlášeno celkem 926 úmrtí.

Mezi 14 zeměmi s odpovídajícím objemem sekvenování nebo genotypizace ve 35. – 36. týdnu (29. srpna až 11. září 2022) byla odhadovaná distribuce variant vzbuzujících obavy (Variants of concern - VOC) nebo zájem (Variants of interest - VOI) 98,9 % (97,0– 100,0 % ze 14 zemí) pro BA.4/BA.5, 0,8 % (0,0–1,8 %, 315 detekcí ze 13 zemí) pro BA.2, 0,8 % (0,4–1,9 %, 207 detekcí ze šesti zemí) pro BA.2.75 a 0,3 % (0,1–0,9 %, 24 detekcí z pěti zemí) pro BA.2+L452X.

Hlášení covid-19 v jednotlivých zemích (38. KT): <https://covid19-country-overviews.ecdc.europa.eu/>
Aktuální informace o variantách: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

2. Ebola – *Sudan ebolavirus* – Uganda 2022

Aktualizace:

K 28. září 2022 byly podle WHO hlášeny další tři případy onemocnění virem Ebola (EVD), čímž se celkový počet případů zvýšil na 50. Je nahlášeno 31 potvrzených a 19 pravděpodobných případů, včetně 24 úmrtí. Případy byly hlášeny především v okrese Mubende, dva potvrzené a dva pravděpodobné případy oznámil také okres Kassanda a v okrese Kyegegwa jsou hlášeny nejméně tři případy. Do dnešního dne zdravotníci identifikovali 414 kontaktů případů.

Podle médií, WHO a ugandské zdravotnické úřady diskutují o možnosti testování vakcíny Ebola Sudan, které by mohlo začít za několik týdnů.

Hodnocení ECDC:

Uganda již dříve hlásila epidemie EVD. Výskyt dalších případů není neočekávaný. Pokud není vakcína proti EVD – *Sudan ebolavirus*, kontrolu epidemie lze zaměřit pouze na rychlou detekci a izolaci případů. Není jasné, zda a do jaké míry by existovala zkřížená protekce vakcínou proti EVD *Zaire ebolavirus* a *Sudan ebolavirus*.

Bez ohledu na nejasnosti ohledně rozsahu epidemie, riziko infekce pro občany EU/EHP je považováno za velmi nízké.

3. Západonilská horečka – mezinárodní situace (svět) – monitoring sezóny 2022

Od poslední aktualizace z minulého týdne, do 28. září 2022, hlásily země EU/EHP 77 případů infekce vyvolané West Nile virem (WNV) u lidí a jedno související úmrtí. Případy byly hlášeny z Itálie (62), Německa (5) Rumunska (5), Chorvatska (2), Maďarska (2) a Španělska (1).

V Řecku bylo tento týden diagnostikováno 21 případů onemocnění, ale tyto případy nejsou zahrnuty v celkovém počtu kvůli opožděnému hlášení do ECDC a budou zahrnuty do hlášení příští týden. Jedno úmrtí bylo vykázano z Rumunska. Země sousedící s EU hlásily 18 lidských případů infekce WNV a v souvislosti s infekcí WNV nevykázaly žádná úmrtí. Případy onemocnění nahlásilo Srbsko (18). Tento týden nahlásily nově humánní případy WNV na úrovni NUTS 3 nebo GAUL následující regiony: Biella a Cagliari v Itálii.

4. Opičí neštovice – mezinárodní situace – 2022

Souhrn:

Země EU/EHP

- Od poslední aktualizace dne 20. září 2022 a k 27. září 2022 bylo hlášeno 122 případů opičích neštovic (MPX) z 16 zemí EU/EHP: Španělsko (31), Německo (27), Francie (17), Belgie (8), Rakousko (6), Švédsko (6), Irsko (5), Portugalsko (4), Řecko (3), Itálie (3), Dánsko (2), Norsko (2), Finsko (1), Lotyšsko (1) a Rumunsko (1).

Od začátku května 2022 byly hlášeny případy opičích neštovic ze zemí, kde tato nemoc není endemická. Většina případů se vyskytuje u mužů, kteří se identifikují jako muži, kteří mají sex s muži (MSM). Klinický obraz je obecně popisován jako mírný, přičemž většina případů se projevuje lézemi na genitáliích nebo perigenitální oblasti, což naznačuje, že k přenosu pravděpodobně došlo prostřednictvím blízkého fyzického kontaktu během sexuálních aktivit.

Od vypuknutí epidemie opičích neštovic bylo k 27. září 2022 hlášeno 20 083 potvrzených případů opičích neštovic (MPX) z 29 zemí EU/EHP: Španělsko (7 149), Francie (3 969), Německo (3 607), Nizozemsko (1 223), Portugalsko (851), Itálie (846), Belgie (770), Rakousko (309), Švédsko (192), Polsko (188), Dánsko (185), Irsko (183), Norsko (91), Maďarsko (77), Řecko (74), Česká republika (66), Lucembursko (55), Slovinsko (46), Finsko (40), Rumunsko (40), Malta (33), Chorvatsko (29), Island (14), Slovensko (14), Estonsko (11), Bulharsko (6), Kypr (5), Litva (5) a Lotyšsko (5). Úmrtí: Španělsko (2), Belgie (1), Česká republika (1).

Klíčová opatření pro efektivní kontrolu této epidemie jsou: včasná diagnóza, izolace, efektivní vyhledávání kontaktů, vakcinační strategie. Masová vakcinace pro MPX není požadována ani doporučována.

Kontakt se zvířaty – stávající doporučení trvají.

5. Chikungunya a horečka Dengue – mezinárodní situace (svět) – monitoring světových epidemií

Onemocnění virem Chikungunya: V roce 2022 k 23. září bylo hlášeno 303 655 případů a 60 úmrtí. Většina případů byla hlášena z Brazílie (229 683), Indie (69 398), Guatemaly (1 360), Malajsie (599) a Thajska (564). Úmrtí byla hlášena z Brazílie (58), Keni (1) a Filipín (1). Od předchozího CDTR zveřejněného ve 34. týdnu 2022 bylo hlášeno 74 626 nových případů a 19 nových úmrtí. Mezi pět zemí, které hlásí nejvíce nových případů, patří: Indie (45 120), Brazílie (29 188), Filipíny (329), Thajsko (140) a Malajsie (71). Nová úmrtí byla hlášena z Brazílie (18) a Filipín (1).

Dengue: V roce 2022 k 23. září bylo hlášeno 2 973 925 případů a 2 383 úmrtí. Většina případů byla hlášena z Brazílie (2 073 007), Vietnamu (190 005), Filipín (128 346), Indonésie (68 903) a Peru (58 123). Většina úmrtí byla hlášena z Brazílie (864), Vietnamu (72), Filipín (422), Indonésie (640) a Peru (75). Od předchozího CDTR zveřejněného ve 34. týdnu 2022 bylo hlášeno 376 857 nových případů a 318 nových úmrtí. Mezi pět zemí, které hlásí nejvíce nových případů, patří: Brazílie (162 350), Filipíny (45 749), Vietnam (44 469), Indie (20 455) a Nikaragua (15 976). Nejvíce nových úmrtí je hlášeno z těchto zemí: Brazílie (90), Filipíny (103), Bangladéš (38), Vietnam (19), Indie (9).

Onemocnění virem chikungunya

V roce 2022 nebyly v Evropě hlášeny žádné autochtonní případy onemocnění virem chikungunya.

Dengue

V roce 2022 ohlásila Francie pět epidemií s celkovým počtem 47 autochtonně získaných případů horečky dengue z oblasti Okcitanie a Provence-Alps-Cote d'Azur.

Epidemie v Perpignanu a ve Fayence jsou nyní považovány za ukončené. U ostatních epidemií mohou být zjištěny další případy.

Hodnocení ECDC: Onemocnění virem chikungunya a horečka dengue postihují lidi ve většině zemí tropů a subtropů. Občané EU/EHP cestující do postižených oblastí by se měli chránit proti bodnutí komáry.

Pravděpodobnost dalšího přenosu onemocnění virem dengue a chikungunya v pevninské části EU/EHP je mimo jiné spojena s importem viru cestovateli s virémií do vnímavých oblastí s aktivními vektory (tj. *Aedes albopictus*). Současná pravděpodobnost výskytu lokálního přenosu viru chikungunya a viru dengue v pevninské EU/EHP je vysoká, protože podmínky prostředí jsou příznivé pro aktivitu vektorů a replikaci viru. Všechna autochtonní ohniska onemocnění virem chikungunya a horečky dengue v pevninské EU/EHP se dosud vyskytla mezi červnem a listopadem.

6. Chřipka A(H5N6) – mezinárodní situace – monitoring humánních případů

Aktualizace: Od posledního případu hlášeného v měsíční aktualizaci dne 12. července 2022 do 26. září 2022 byl v Číně hlášen jeden nový případ infekce virem ptačí chřipky A(H5N6) u lidí. Pacientkou byla 6letá dívka žijící v Nanningu v provincii Guangxi v Číně. Příznaky se u ní objevily 30. července a 3. srpna byla hospitalizována v kritickém stavu. Nemocná byla před nástupem příznaků v kontaktu s živou drůbeží na trhu.

Souhrn: K dnešnímu dni bylo od roku 2014 hlášeno celkem 81 laboratorně potvrzených případů, včetně 33 úmrtí (CFR: 40 %) infekce virem chřipky A(H5N6) u lidí. Většina těchto případů byla hlášena z Číny (80) a jeden z Laosu.

Hodnocení ECDC: Sporadické případy ptačí chřipky A(H5N6) u lidí byly pozorovány již dříve. Dosud nebyl hlášen žádný přenos z člověka na člověka. Sporadický zoonotický přenos nelze vyloučit; používání osobních ochranných pomůcek pro osoby přímo vystavené potenciálně infikované drůbeží a ptactvu s virem ptačí chřipky minimalizuje zbývající riziko. Riziko přenosu zoonotické chřipky na širokou veřejnost v zemích EU/EHP je považováno za velmi nízké.

7. Chřipka A(H9N2) – mezinárodní situace (svět) – monitoring humánních případů

Aktualizace: Od posledního případu hlášeného v měsíční aktualizaci dne 12. července 2022 do 26. září 2022 byl z Číny hlášen jeden nový případ lidské infekce virem ptačí chřipky A(H9N2). Nemocným je 1-letý chlapec z provincie Guangdong s nástupem příznaků 1. srpna 2022.

Souhrn: Od roku 1998 k dnešnímu dni bylo hlášeno celkem 114 laboratorně potvrzených případů infekce virem ptačí chřipky A(H9N2) u lidí, včetně dvou úmrtí, z Číny (101), Egypta (4), Bangladéše (3), Kambodže (2), Ománu (1), Pákistánu (1), Indie (1) a Senegalu (1). Většina případů byly děti s mírným průběhem onemocnění.

Hodnocení ECDC: Byly pozorovány sporadické případy ptačí chřipky A(H9N2) u lidí, ale nebyly zdokumentovány žádné případy přenosu z člověka na člověka. Použití osobních ochranných pomůcek pro osoby přímo vystavené drůbeží a ptákům potenciálně infikovaným virem ptačí chřipky minimalizuje

riziko infekce. Riziko přenosu zoonotické chřipky na širokou veřejnost v zemích EU/EHP je považováno za velmi nízké, protože viry chřipky A (H9N2) necirkulují v populaci drůbeže ani nejsou přítomny u volně žijících ptáků v Evropě.

8. Chřipka A(H10N3) – Čína – 2021

Aktualizace: Od posledního případu hlášeného v Číně dne 1. června 2021 do 26. září 2022 byl WHO hlášen jeden nový případ lidské infekce virem ptačí chřipky A(H10N3) v oblasti západního Pacifiku.

Souhrn: K dnešnímu dni byly celosvětově hlášeny dva případy viru ptačí chřipky A(H10N3). První případ byl hlášen v provincii Jiangu v Číně v roce 2021 u 41letého muže. Příznaky se u něj rozvinuly 23. dubna 2021 a 28. dubna 2021 byl v kritickém stavu hospitalizován, ale nakonec se zotavil. Nebyly identifikovány žádné pozitivní blízké kontakty.

Hodnocení ECDC: Byly pozorovány sporadické případy ptačí chřipky A(H10N3) u lidí, ale nebyly zdokumentovány žádné případy přenosu z člověka na člověka. Použití osobních ochranných pomůcek pro osoby přímo vystavené drůbeži a ptákům potenciálně infikovaným viry ptačí chřipky minimalizuje riziko infekce. Riziko přenosu zoonotické chřipky na širokou veřejnost v zemích EU/EHP je považováno za velmi nízké.

9. Lidské případy onemocnění variantním virem prasečí chřipky A(H1N1) – mezinárodní situace - 2022

Aktualizace: Dne 16. září 2022 byla v Číně hlášena jedna nákaza člověka euroasijským virem prasečí chřipky A(H1N1).

Souhrn: K dnešnímu dni bylo WHO od října 2021 oficiálně hlášeno z Číny celkem šest případů lidské infekce virem prasečí chřipky typu A(H1N1) podobným euroasijským.

Hodnocení ECDC: Sporadické případy nakažení lidí virem chřipky prasečího původu byly hlášeny z několika zemí v EU/EHP a nejsou neočekávané. Expozice prasatům nebo vepřovým produktům byla hlášena již v minulosti a představuje nejčastější rizikový faktor.

10. Lidské případy onemocnění variantním virem prasečí chřipky A(H1N2) – mezinárodní situace – 2022

Aktualizace: od srpna 2022 k 26. září 2022 bylo v USA hlášeno pět případů lidské infekce variantním virem chřipky A(H1N2). První případ byl hlášen 19. srpna 2022 v Oregonu, následoval jeden případ v Ohiu dne 26. srpna, jeden případ v Michiganu dne 13. září, jeden případ ve Wisconsinu dne 19. září a jeden případ v Georgii dne 23. září. K pěti infekcím došlo u osob mladších 18 let, z nichž tři případy se účastnily zemědělských veletrhů a dva měly přímý kontakt s prasaty. Žádný z případů nebyl hospitalizován. U jednoho kontaktu v domácnosti s případem z Michiganu, který se také zúčastnil stejného zemědělského veletrhu, se rozvinuly respirační příznaky. Dosud nebyl zjištěn žádný přenos z člověka na člověka.

Souhrn: Globálně bylo v roce 2022 ke dni 26. září 2022 hlášeno pět lidských infekcí variantním virem chřipky A(H1N2), který obvykle cirkuluje mezi populací prasat v USA. V roce 2021 bylo v Rakousku (2), Kanadě (2), Číně (1), Francii (2) a USA (5) celkem hlášeno dvanáct případů lidské infekce variantním virem chřipky A(H1N2).

Hodnocení ECDC: V USA je velmi populární navštěvovat zemědělské veletrhy, kde jsou přítomna zvířata, jako jsou prasata, a návštěvníci se jich mohou dotýkat. Případy přenosu viru chřipky z prasat na lidi během těchto veletrhů byly hlášeny již dříve. Na základě současné situace je riziko pro běžnou populaci při návštěvě USA považováno za velmi nízké.

11. Falešně negativní výsledky testů PCR používaných k diagnostice opičích neštovic

Přehled: Dne 2. září vydalo CDC upozornění o falešně negativních výsledcích testů u dvou PCR testů používaných k diagnostice opičích neštovic. Dostupné údaje naznačují, že falešně negativní výsledky jsou způsobeny významnou delecí v genu receptoru TNF. Tento gen je cílem pro generický MPXV a Clade II (západoafrický clade)-specifické PCR testy publikované Li et al. v roce 2010.

Akce: ECDC předalo tyto informace sítím EVD a STI a také síti EVD-LabNet. Další informace o použití těchto testů v EU/EHP se shromažďují.

12. Šíření kmenů viru hepatitidy A genotypu IB v několika zemích EU a Spojeném království

Přehled: Clustery a epidemie vyvolané virem hepatitidy A (HAV) genotypu IB se čtyřmi unikátními, ale blízce příbuznými sekvencemi HAV byly hlášeny v šesti zemích Evropské unie (EU) a ve Spojeném království (UK).

K 29. září 2022 bylo identifikováno 303 případů s identickými nebo blízce příbuznými kmeny HAV v Rakousku (7), Německu (8), Maďarsku (161), Nizozemsku (8), Slovinsku (35), Švédsku (8) a Spojeném království (76). V současné době dostupné epidemiologické a mikrobiologické údaje naznačují, že došlo k přenosu z člověka na člověka a pravděpodobně také k přenosu prostřednictvím kontaminovaných potravin.

Akce: ECDC ve spolupráci s odborníky z jednotlivých zemí monitoruje tuto událost prostřednictvím EpiPulse a „epidemic intelligence“ aktivit. Dne 14. září 2022 se konala telekonference s odborníky z EU/EHP a Spojeného království.

13. Ebola – North Kivu, Demokratická republika Kongo (DRC; 15. epidemie) – 2022

Aktualizace: Podle tiskové zprávy OCHA dne 27. září 2022 národní zdravotnické úřady v DRC prohlásily poslední ohnisko onemocnění EVD (Ebola virus disease) za ukončené. Epidemie skončila 42 dní po pohřbu jediného případu EVD hlášeného 22. srpna 2022. Bylo očkováno 51 přímých kontaktů oběti eboly a 303 dalších kontaktů.

Shrnutí: Dne 22. srpna 2022 Institut National de Recherche Biomédicale (INRB) potvrdil jeden případ onemocnění EVD způsobeného kmenem viru *Zaire*. Po pohřbu nemocného, ke kterému došlo bez zvláštních opatření, bylo nařízeno sledování kontaktů a očkování, preventivní opatření byla účinná a ohnisko je nyní považováno za ukončené.

Volně přeložilo oddělení epidemiologie infekčních nemocí CEM SZÚ